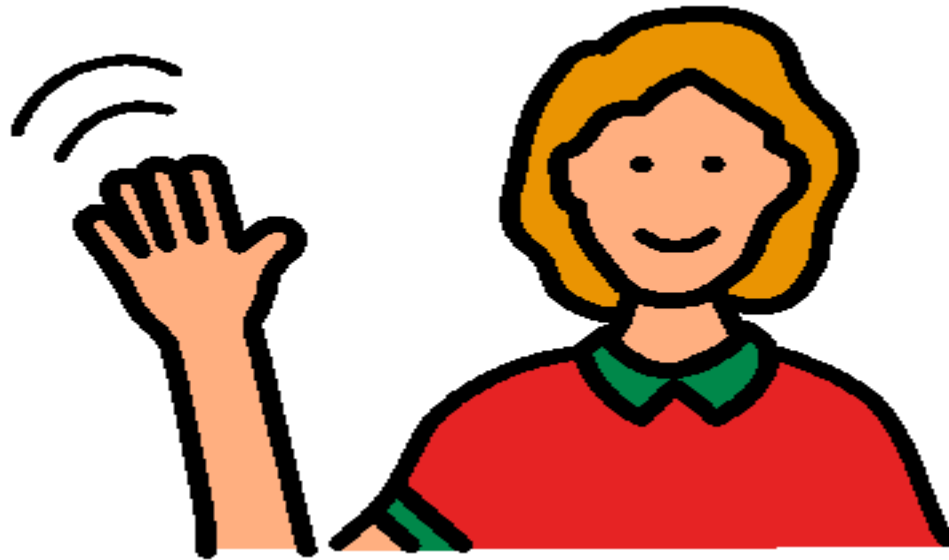
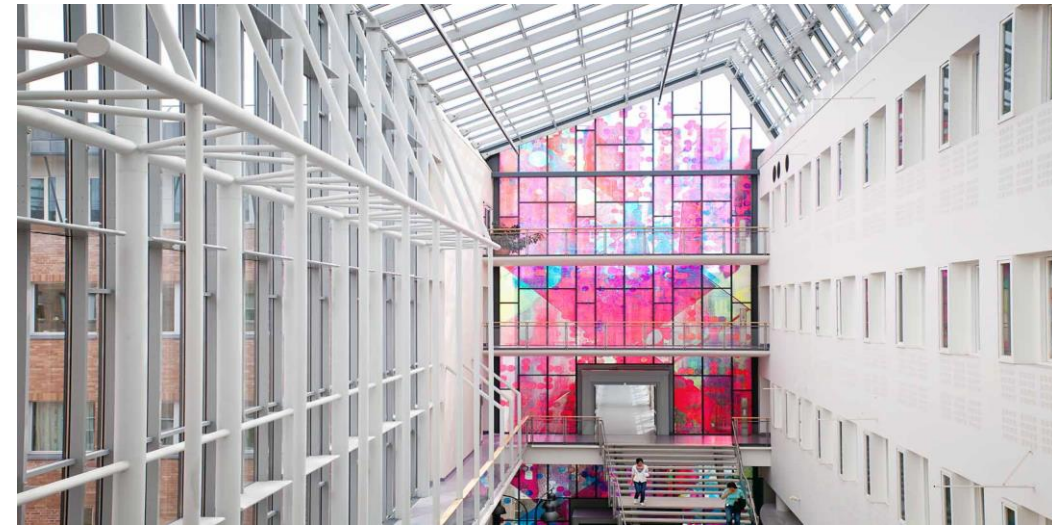

Hei

Kommunikasjonsteamet seksjon for Nevrohabilitering Rikshospitalet, Oslo universitetssykehus

Hvem er vi?

- Et tverrfaglig team som består av spesialpedagog, psykolog, ergoterapeut og lege.
- Vi får henvist barn og ungdom fra hele landet som bruker eller har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)
- Henvisningene kommer fra HABU

Oversikt over hjelpeapparatet

Instanser	Helse	Utdanning	NAV
Statlig	Kommunikasjonsteamet, seksjon for nevrohabilitering	Landsdekkende tjenester, Statped	NAV hjelpemidler og tilrettelegging, - nasjonale oppgaver
Region	Regionale spesialist- helsetjenester	Statped, - sør-øst - vest - nord - midt	
Fylke	Habiliteringssenter (spesialisthelsetjenesten)		NAV, Hjelpemiddelsentral
Kommune	Kommunale helstjenester, - ergoterapeut - fysioterapeut - helsesøster - lege	Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) Barnehage/skole Pedagoger/assistenter	

Kilde: StatPed, Hvem gjør hva –på ASK området

Målgruppen til Kommunikasjonsteamet

- Barn og unge (0 til 18 år) med delvis eller manglende tale. De fleste har store bevegelsesvansker på grunn av medfødt eller ervervet nevrologisk sykdom/ skade.
- Hvis barnet har cerebral parese (CP) er de som regel på MACS nivå IV eller V og på GMFCS nivå IV eller V
- Barnet befinner seg i det vi kaller uttrykksmiddelgruppen

Uttrykksmiddelgruppen

- Barn som har antatt god språkforståelse men de er i liten grad eller ikke i stand til å uttrykke seg verbalt.
- De vil ha behov for en varig alternativ kommunikasjonsform, som erstatter talen livet ut.

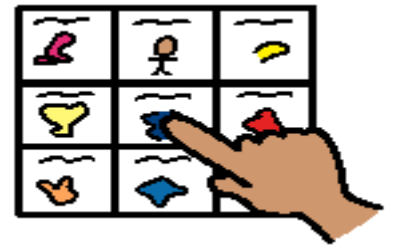

Mål for en utredning i Kommunikasjonsteamet:

Å finne best mulig ASK-løsning for det enkelte barn, ut fra barnets forutsetninger og muligheter.

*Evnen til å si det de ønsker å si,
til dem de ønsker å si det til,
på den måten de vil og
på det tidspunktet de ønsker*

Utredningen innebærer kartlegging av

- Barnets ressurser, hva mestrer de, hva er de interessert i?
- Språklige ferdigheter
- Kognitive ferdigheter
- Motoriske ferdigheter
- Medisinske faktorer som har betydning for kommunikasjon
- Barnets språkmiljø og samtalepartnere i hjemmet, skole, barnehage, avlastning o.a.
- Kartleggingen bygger på tett tverrfaglig samarbeid

Beskrivelse av oppholdet

- Barn og foreldre er på Rikshospitalet som regel i fem dager.
- Ulike ASK løsninger prøves ut gjennom kartlegging og aktiviteter og barnets respons evalueres.
- Samarbeid med foreldrene vektlegges både i utprøving av løsninger og valg av ASK-løsning.
- Fagpersoner utenfra, som er viktige i prosessen med å finne kommunikasjonsløsning til barnet, kan også delta.
- Oppsummeringsmøte siste dag, med relevante fagpersoner.

Hva kan vi bidra med

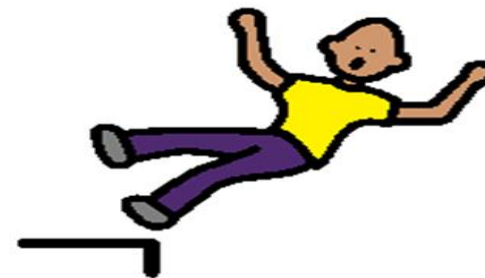
- Vi har god tid til utredningen og til å bli kjent med barnet.
- Vi kan prøve ut ulike metoder for betjening, kartlegging og ulik utforming av ASK-løsningen.
- Samarbeider med foreldrene, de ser hva vi gjør, kan også få prøve ut ulike betjeningsmåter med barnet sitt og de deltar i diskusjoner.
- Tverrfaglighet – vi ser barnet fra «flere sider» sammen og samtidig

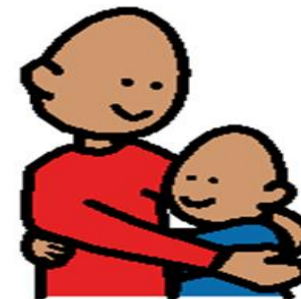
Utprøving av ulike ASK-løsninger i lek og aktiviteter

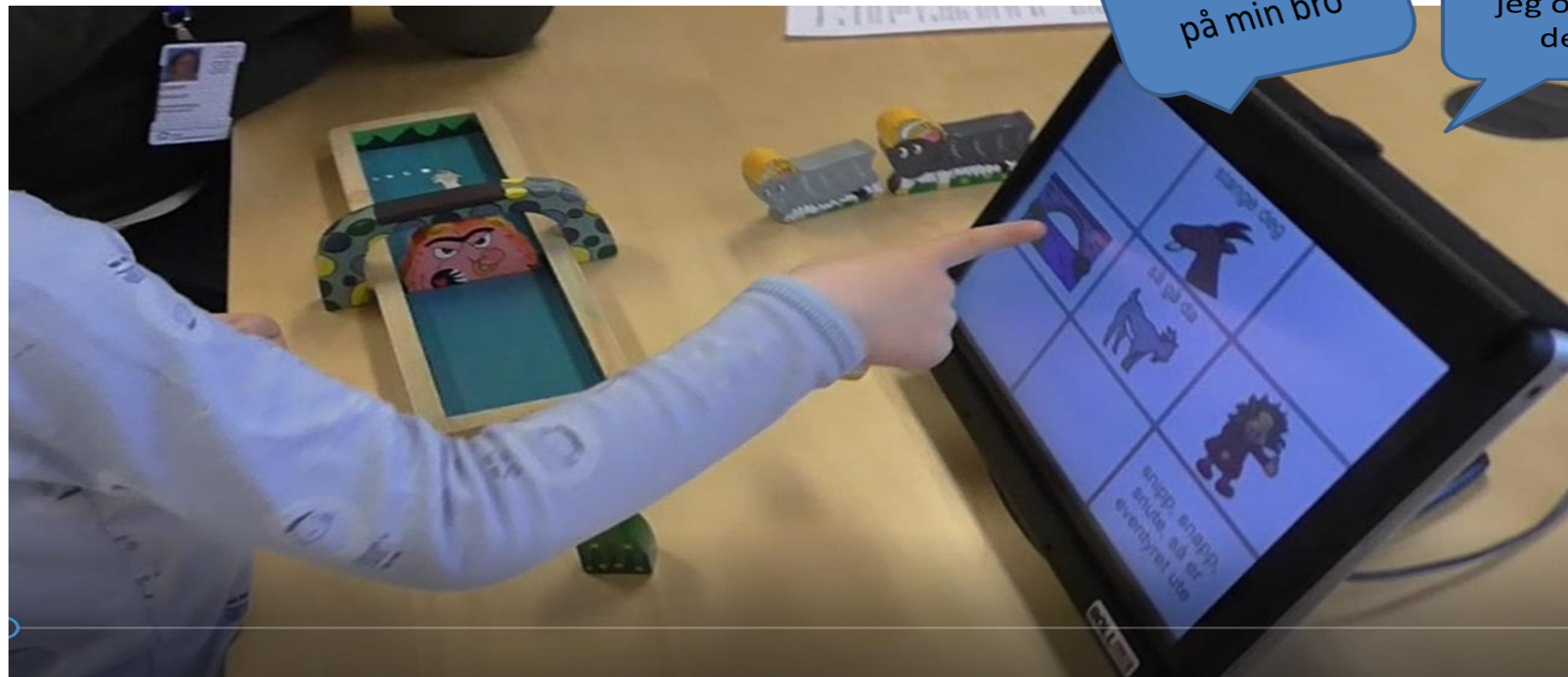
falle

kose

Peking med hånd

Å peke med blikket

bil 	brannbil 	buss
		
motorsykel 	lastebil 	taxi

kjøre 	bensinstasjon 	krasje
		
reparere 	vaske 	telefon

jeg 	gutt 	jente
		
mann 	dame 	mekaniker

Skanning

Partnerstyrt auditiv skanning

1

Les setningene høyt. Begynn øverst og fortsett nedover lista. Les ordet/setningen slik den står skrevet. Jeg sier "nei" eller "ja" for å indikere hva jeg ønsker. Bla opp sidetallet til høyre så vil jeg fortelle mer.

Jeg har noe å fortelle	gå til s 7
Jeg vil småprate	gå til s 2
Noe er galt	gå til s 3
Jeg vil beskrive noe (meningsord)	gå til s 5
La oss gå/dra et sted	gå til s 12
Jeg vil spørre om noe	gå til s 6
Jeg vil noe / vil ha noe	gå til s 11
Jeg må på do	

2

Les ordene på lista høyt. Begynn øverst. Jeg sier "nei" og "ja" for å fortelle hva jeg mener. Når du vet hva jeg mener, spør om jeg vil gå til kategorier side ni eller til foreslått sidenummer til høyre.

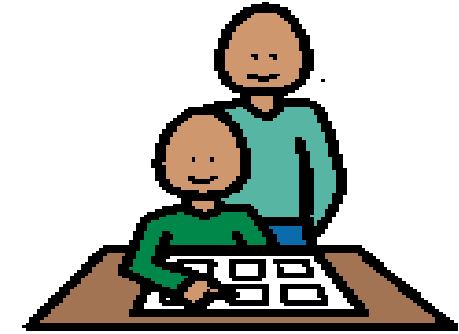
Små prat	
neste side	se s. 2b
kommunikasjons ord	se s. 2c
jeg vet ikke	kategorier s 9 eller s 1
jeg gjør, jeg vil	kategorier s 9 eller s 1
jeg er glad i deg	kategorier s 9 eller s 1
jeg er lei meg, unnskyld	kategorier s 9 eller s 1
jeg lover	kategorier s 9 eller s 1
det er hemmelig	kategorier s 9 eller s 1
jeg bare tøyser	kategorier s 9 eller s 1
kan jeg få se?	kategorier s 9 eller s 1
kan vi gjøre det?	kategorier s 9 eller s 1
kan jeg få?	kategorier s 9 eller s 1
jeg har en sånn	kategorier s 9 eller s 1
la oss gjøre noe annet	se s. 11

3a

Les ordene/setningene på lista høyt slik de er skrevet. Jeg sier "nei" og "ja" for å fortelle hva jeg mener. Gå til sidetallet til høyre for å høre mer av det jeg vil si.

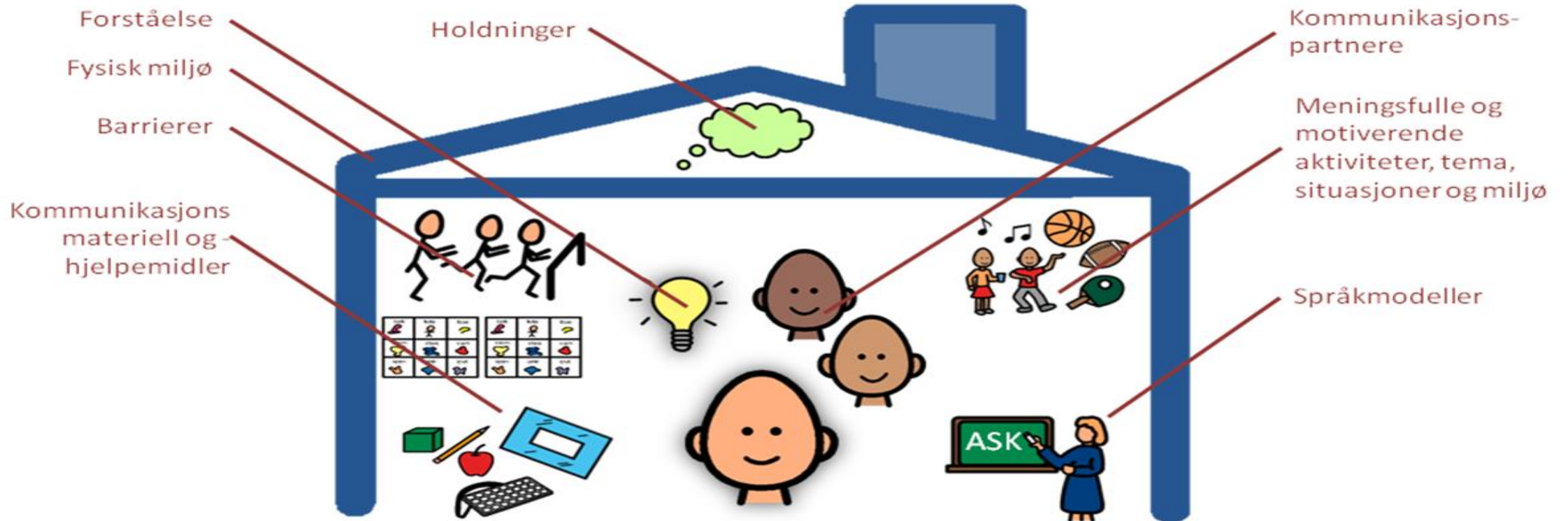
Ord når noe er galt	
bla om	
Jeg sitter vondt	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
syk	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
sår	gå til s. 4
trekk	gå til s. 4
sint	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
jeg trenger å bevege meg	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
kjedelig	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
våt	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
vondt	gå til s. 4
ødelagt	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
jeg vil ikke snakke om det	spør meg om jeg vil gå til kategorier (s.9) eller s.1
bla om	

Samtalepartner

- En viktig samarbeidspartner for at barnet skal lykkes i sin kommunikasjon.
- Alle i miljøet må kunne bruke ASK-løsningen for å snakke med barnet.
- Barnet må være i et miljø der det alternative språket brukes!

Språkmiljø

Jørn Østvik

Resultater fra utredning kan være:

- En tverrfaglig vurdering av barnets språklig, kommunikative og kognitive nivå.
- Anbefaling om valg av ASK- løsning samt bruk, tilpasning, evt. videreutvikling av hjelpemidler.
- Evt. anbefaling om henvisning til andre instanser, f.eks. utredning av syn ved StatPed
- Gir anbefalinger til foreldre, barnehage/ skole i tilrettelegging og utvikling av et godt språkmiljø.
- Belyser kommunikasjonspartnerens rolle og oppgaver ovenfor dette barnet. Hva skal til for at barnet lykkes i sin kommunikasjon ?
- Resultatene beskrives i en tverrfaglig rapport

Når henvise til Kommunikasjonsteamet?

- Tilbudet er til barn som antas å være i uttrykksmiddelgruppen.
- Barn som skal starte med en ASK-løsning og det er behov for utredning og forslag til tiltak.
- Barn som har en ASK-løsning som ikke fungerer og man ønsker hjelp til å komme videre i prosessen.
- Det er Habiliteringstjenstene som henviser

Takk for oss

